

Stýrisfundur 14. september 2016

Dagur og klokktíð: mikudagur 14. september, klokkan 9.00

Fundarstaður: Reinshús, Handan á 5

Til staðar: Herálvur Joensen, stýrisformaður, Marita Rasmussen, Tove Bull, Gestur Hovgaard, Sára Joensen, stýrslimir, Kolbrún í Haraldsstovu, Sigurð í Jákupsstovu, rektari, og Jørgen Meitilberg, fyrisitingarstjóri. Hugin Skaalum, fíggarleiðari luttók undir punkt 3 og 4
Juanna Joensen luttók umvegis Skype frá kl. 13

Herálvur bjóðaði vælkomin.

Skrá:

1. Góðkenning av fundarfrágreiðing frá stýrisfundi 17. mai 2016

Fundarfrágreiðingin varð góðkend.

2. Góðkenning av fundarskrá

Fundarskráin varð góðkend

3. Fíggarstöðan

Rektarin og fíggarleiðarin lögdu fíggarstöðuna fram.

Setrið er undirfíggað í mun til økta virksemin, sum hevur verið seinnu árinum. Setrið bjóðar munandi fleiri útbúgvingar, og talið at lesandi er vaksið nógv. Hetta er m.a. úrslit av, at stýrið fyrri Fróðskaparsetur Føroya seinastu 8 árinum hevur havt ta strategi, at virksemin skal vaksa og talið av lesandi økjast. Hetta hevur verið gjørt í forstálsni við myndugleikarnar, m.a. tí tað seinnu árinum hevur verið eitt sjálvstøðugt politiskt mál at økja um møguleikarnar hjá føroyskum ungdómi at lesa í

Føroyum. Fyri stýrið hevur tað eisini havt týðning at menna útbúgvingar, ið hava fingið munadygga undirtøku frá lesandi. Fara vit aftur til 2008-2010, beint eftir at nýggja seturslógin varð samtykt, var stór politisk ónøgd við, at Fróðskaparsetrið hevði ov nógvar útbúgvingar við lágum næmingatalið og tiskil høgum eindarkostnaði fyri hvønn lesandi. Her er veruliga vend komin í. Næmingatalið er hækkað, eindarkostnaðurin fyri hvønn lesandi er lækkaður og Fróðskaparsetrið hevur fingið heilt annan samfelagsligan legitimitet. Tað kunnu vit fevnast um.

Avbjóðingin er so, at játtanin, hóast hon er hækkað seinastu árin, ikki hevur fylgt við vøkstrinum í næmingatali og virkseminum. Tað merkir m.a., at Fróðskaparsetrið verður rikið effektivari í dag enn fyri nøkrum árum síðani, men tað merkir eisini, at lutfalsliga ov stórir partur av játtanini fer til undirvísing, meðan játtanin er ov pírín, t.á ið talan er um vanligan rakstur, pengar til gransking v.m. Í so máta kann sigast, at Fróðskaparsetrið nú er komið at mörkum, soleiðis at Fróðskaparsetrið frameftir má hava størri fokus á annað virkseminum enn nýggjar útbúgvingar. Tað er eitt eyðkenni fyri eitt universitet, at talan er um lærustovn, ið bæði fæst við gransking og granskingargrunndaða frálæru. Tí er umráðandi, at fokus frameftir verður sett á granskingina.

Fíggjarstøðan vísir í skrivandi stund hall. Tað verður neyðugt at biðja um eina eykajáttan fyri at halda játtanina. Setrið hevur biðið um at fáa eina eykajáttan uppá 2,5 mió.kr., hetta er rættiliga tætt við upprunaligu umbønina til Mentamálaráðið fyri fíggjarárið 2016.

Tað vísir seg at vera rættiliga trupult at leggja neyvar fíggjarætlanir fyri leysalæraraútreiðslur og inntøkufíggjað virkseminum, tí talan er um broytiligar eindir við stórum sveiggjum. Setrið hevur seinnu árin fingið munandi minni inn gjøgnum inntøkufíggjað virkseminum, eitt nú er útbúgvingarnar Løgfrøði og Fólkaheilsa nú skipaðar sum fulltíðarútbúgvingar, sum gjald ikki kann takast fyri. Stýrið heitti á fyrisitingina um at umhugsa, um Setrið yvirhøvur skal hava inntøkur við í fíggjarætlanini.

Tað er trupult at gera framskrivingar, tí tað er óvissa um tøluni, hetta er serliga galdandi fyri heysthálvina, sum er meira undirvísingartung. Harumframt hevur tað verið torført at fáa neyv tøl fyri leysalæraraútreiðslur frá ávísimum deildum.

Framskriving pr. 13/09 – 2016

	Ætlan	- 1,9%	villa	aktuelt	rJuli-16	rAug-16	Linjurætt	sparing
Lønir	71.312	69.982	1.409	72.721	42.239	47.972	71.958	
Vørur og tænastr	10.500				6.459	7.186	10.779	-600
Útbúnaður	600				633	736	1.104	-200
Leiga	2.700				1.619	1.850	2.775	
Søla	1.000				130	149	600	
Flyting frá FMR	2.200				1.437	1.621	2.353	
Flyting frá kommunu	1.500				1.032	1.142	1.713	
Stuðul	1.000				0	0	1.000	
	79.412	78.082		80.821			80.950	
							1.350	
							82.300	81.500

Tað er eingin loyna, at tað er serliga trupult hjá Setrinum sum almennur stovnur at leggja fíggjarætlanir fyri eitt ár í senn, soleiðis sum almennu játtanarreglurnar áseta, tí virkseimið hongur saman yvir fleiri ár.

Í oktober verður ein fíggjargreining/budgetgreining gjørd av Setrinum. Hetta fer m.a. at gera tað lættari at samanbera kostnaðin av útbúgvingunum. Eindarkostnaðurin pr. lesandi vísir, at hann nærur er hálveraður síðani 2013.

Stýrið heitti á leiðsluna um at kanna kostnað pr. lesandi á Setrinum í mun til onnur universitet kring okkum.

Tá játtanin fyri 2017 fyriliggur í januar/februar fer Stýrið saman við leiðsluni at gjøgnumganga játtanina í mun til virkseimið, og gera eina ætlan fyri møguligum tiltøkum. Málið verður umrøtt á stýrisfundinum í november. Harumframt skal ein ætlan gerast fyri hvørji átøk kunnu gerast, um so er, at játtanin til Setrið verður ov lítil til verandi virkseimi.

Stýrið tekur íkomnu figgjarstöðuna í størsta álvara og heitir á leiðsluna, um frameftir at tryggja, at framrokningar v.m. byggja á haldgott grundarlag, soleiðis at bæði leiðsla og stýri allatíðina hava fult tamarhald á, hvussu útreiðslugongdin hjá Fróðskaparsetrinum er. Eru ábendingar um frávik ella at játtanin ikki røkkur, eiga neyðug átøk at verða gjørd so tíðliga í einum figgjarári sum yvirhøvdur móguligt.

Stýrið fer í næstum at senda Mentamálaráðnum skriv um figgjarviðurskiftini hjá Fróðskaparsetrinum.

4. Umbøn um eykajáttan

Setrið sendi Mentamálaráðnum útgreinaða umbøn um eykajáttan í skrivi, dagfest 22. august 2016. Niðurstøðan í skrivinum er, at upphæddin, sum er játtað Setrinum í 2016, er ov lítil, um Setrið skal røkja verandi virksemini.

Størsti parturin av játtanini fer til lønir. Í talvunum niðanfyrri sæst ávíkavíst játtanin til stovnin árinum 2012 – 2016 og býtið millum lønir og rakstur árinum 2013 – 2016.

	J2012	J2013	J2014	J2015	J2016
Nettóútreiðslujáttan	68.697	67.252	71.752	74.264	79.815
Eykajáttan				1.500	
Í mun til undanfarna árið		-1.445	4.500	4.012	4.051
					11.118

	R2013	R2014	R2015	J2016
11 – Lønir	56.871	62.923	65.641	70.215
14 - Vørur og tænastur	11.040	10.865	11.193	10.500
15 – Útbúnaður	1.121	1.093	664	1.100
16 - Leiga og viðlíkahald	2.443	2.806	2.902	2.600
14+15+16 - rakstur	14.604	14.764	14.759	14.200
Rakstur/(rakstur+lønir)	20,4%	19%	18,4%	16,8%
Vørur og tænastur/lønir	19,4%	17,3%	17,1%	14,9%
Fulltíðarlesandi 31. januar	586	668	711	819
(lønir+rakstur)/lesandi	122	116	113	103

Her sæst at upphæddin til rakstur er óbroytt hesu seinastu árinum – hóast ein munandi vøkstur í virkseminum – lønarútreiðslurnar á stkt 11 eru vaksnar við 23% og talið av lesandi við 40% frá jan-2013 til jan-2016. Við upptøkuni i summar verður talið av lesandi omanfyri 1000. Um vit býta

upphæddina til lönir+rakstur uppá tal av lesandi so sæst at upphæddin í 2013 uppá 122 t.kr./lesandi er fallin til 103 t.kr./lesandi í jan-16 og til 84 t.kr./lesandi um vit rokna við 1000 lesandi.

Setrið hevur sett tiltøk í verk fyri at minka nýtsluna. Verkætlanir, sum kunnu stødgast, eru stødgaðar. Hetta fevnir millum annað um arbeiðið at menna skynsamari og eins fyrisitingarligar mannagongdir og ábøtir á umsitingarligar KT skipanir.

Eisini verða stig tikin til at verkseta spariátøk á teimum økjum har tað ber til, og er hetta innan keyp av vørum og tænastrum og keyp av útbúnaði, at hetta í ávísan mun letur seg gera.

Í talvuni niðanfyrri er greitt frá figgjarstøðuni juli-2016, framskrivingum og sparingum, miðað verður eftir at fremja.

	januar juli	august desember meting	fram- rokning	játtan	munur	regulering lönar- hækking	sparing/ inntøka	
11	42.239	30.171	72.409	70.215	-2.194	-1.350		
14	6.459	4.614	11.072	10.500	-572		600	125 tkr/md
15	633	452	1.086	1.100	14		200	40 tkr/md
16	1.619	1.156	2.775	2.600	-175			
52		100	100	100	0			
54	50	0	50	0	-50			
71	31	22	0	0	0			
21	-131	-93	-223	-1.000	-777		400	Meting gjøld sum kunnu takast inn við ársenda
		-1.000	-1.000	0	1.000			Stuðul til ígongdsetan av búskaparfrøði
76	-1.437	-915	-2.352	-2.200	152			
77	-1.032	-737	-1.769	-1.500	269			
					-2.333	-3.683	-2.483	

Um Setrið megna at fremja tær sparingar, sum her verður lagt upp til, verður tørvurin á eykajáttan 2,5 mió. kr., ella umleið 3%.

5. Eftirmeting av bygnaðinum – kunning og umrøða –

Tá Malan Marnersdóttir segði seg frá sum dekanur tann 1. mars 2016 varð ein fyribils leiðsluskipan sett í verk, meðan bygnaðurin verður eftirmettur. Input hevur staðið fyri arbeiðinum at eftirmeta

bygnaðin. Sambært tíðarætlanini varð ætlanin at leggja eitt tilmæli um bygnað fram í juni 2016. Arbeiðið er seinkað nakað, men niðurstøðurnar, sum eru komnar higartil, verða lagdar fram fyri starvsfólkunum á deildunum í komandi døgum, soleiðis at øll starvsfólk fáa høvi at gera viðmerkingar til tilmælið. Tá tilmælið er orðað liðugt verður tað lagd fyri Stýrið.

Verkstovur hava verið á deildunum, har øll starvsfólk hava havt høvi til at kjakast, um hvørji ting rigga væl og hvat bótast uppá. Starvsfólk hava sum heild verið glað fyri at luttaka í arbeiðinum, og eru spent uppá hvat kemur burturúr. Tað verður spennandi at vita, hvussu starvsfólkini taka í móti tilmælinum, sum verða lagt fram komandi dagarnar.

Stýrið heldur tað vera umráðandi, at átøkini verða sett í verk, sjálvt um tað er trupult at raðfesta átøkini, tí tað hevur stóran týðning fyri starvsfólkini, at tilgongdin verður sett í verk beinanvegin.

Avgerð tikin um at tilmælið frá Input verður fast punkt á komandi stýrisfundum, soleiðis at stýrið kann fylgja við hvørji átøk eru gjørd.

6. Tilmæli um val av limum í búskaparráðið

Fíggjarmálaráðið hevur í skrivi 31. august 2016 heitt á Fróðskaparsetur Føroya um at koma við tilmæli um limir í Búskaparráðið. Skeiðið hjá verandi Búskaparráði er úti 31. desember 2016.

Sambært § 2, stk. 1 í løgtingslógini um Búskaparráð, hevur ráðið 3 limir, “sum landsstýrismaðurin setir eftir tilmæli frá stýrinum fyri Fróðskaparsetur Føroya”. Limirnir í ráðnum skulu vera búskaparfrøðingar við kandidatútbúgving frá hægri lærustovni.

Skrivstovan hjá Búskaparráðnum varð flutt til Fróðskaparsetur Føroya, tá ið Landsbankin varð niðurlagdur í 2013. Í hesum sambandi varð løgtingslógin um Búskaparráð broytt í desember 2012, soleiðis at tað nú er ásett soljóðandi í § 2, stk. 3:

“Limirnir í ráðnum kunnu ikki starvast í fyrisingini hjá landsstýrisfólkunum ella starvast á Fróðskaparsetri Føroya”.

Stýrisformaðurin hevði gjørt uppskot um tilmæli at senda landsstýriskvinnuni í fíggjarmálum. Tilmælið varð samtykt og verður sent Fíggjarmálaráðnum í vikuni.

7. Kunningarmál

a. Depil fyri heilsugransking

Landssjúkrahúsið, Deildin fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu og Fróðskaparsetur Føroya hava í eina tíð arbeitt við at stovnseta skipað samstarv um heilsugransking. Átakið tekur útgangsstøði í samstarvsavtalu, ið stovnarnir undirskrivaðu 31. mars 2014, og í avtalu um stuðul frá Sjúkrakassagrunninum undirskrivað 8. desember 2015.

Endamálið við deplinum er at skapa betri samvirkandi karmar fyri heilsugransking í Føroyum, og harvið at økja um møguleikarnar fyri samskipti ímillum granskarar og at stuðla undir, at hesir standa sterkari í kappingini um altjóða granskingarfigging. Heilsuhugtakið verður tulkað breitt til at fevna um viðurskipti, ið ávirka heilsustøðuna.

Depilin fer at betra møguleikarnar fyri gransking í heilsustøðu føroyinga, og fara granskingarúrslitini at geva landinum eitt hollari grundarlag fyri avgerðum um raðfestingar og viðgerðarhættir – til gagns fyri einstaka sjúklingin, heilsuverkið og samfelagið sum heild.

Í stýrinum fyri depilinum sita Pál Weihe professari og yvirlækni á Deildini fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu, Tóra Petersen sálarfrøðingur og forkvinna í granskingarnevndini á Landssjúkrahúsinum, Hans Pauli Joensen dekanur á Fróðskaparsetrinum og Sigurð í Jákupsstovu rektari á Fróðskaparsetrinum.

Magni Mohr, lektari á Fróðskaparsetri Føroya, er tilnevndur dagligur leiðari fyri depilin.

b. Upprit frá Kampus-bólkinum

Landstýriskvinnan í mentamálum Rigmor Dam, setti í desember 2015 arbeiðsbólk at gera eitt tilmæli út frá arbeiðssetninginum “*fyrirreika framtíðarætlan fyri hólsviðurskiptini hjá Fróðskaparsetri Føroya*”. Arbeiðsbólkurin hevur verið mannaður við umboðum fyri Mentamálaráðið, Landsverk, Fróðskaparsetrið og Bústaðir. Arbeiðsbólkurin handaði landsstýriskvinnuni frágreiðingina í juni 2016.

Frágreiðingin kemur m.a. við hesum tilmælum:

Mælt verður til at savna gransking og hægri útbúgving á sama stað og at skipa soleiðis fyri at granskingarstovnarnir koma at samvirka har tað er til fyrimunar og at gransking og hægri útbúgving verða flættað saman. Økið Debesartrøð-Nóatún-Frælsið er sera væl skikkað at skapa eitt sterkt granskingar- og útbúgvingarumhvørvi. Økið liggur væl fyri í býnum, tað hevur eina hóskaði vídd, og fleiri av stovnunum eru longu staðsettir har.

Fyri at skapa góðar karmar um eitt universitet við umleið 1500 lesandi, verður tørvur á umleið 17.000 fermetrum til gransking, undirvísing, felagsøkir, økir til lesandi og økir til tøknilig og rakstrarlig endamál.

Mælt verður til at menna økið soleiðis at tað verður ein merkisstaður við stórarí atdráttarmegi, har virksema og karmar stuðla hvør øðrum, og økið fær ein týðiligan samleika. Universitetsøkið má vera eitt opið, inkluderandi og savnandi umhvørvi, ið dregur býin, samfelag og vinnulív til sín.

Universitetsøkið eigur at verða eitt sjónligt dømi um hugsjónina um burðardyggja menning og bygging.

Næsta stig er at gera neyva tørvtvísing av øllum virkisøkjum á Fróðskaparsetrinum – nú og frameftir. Arbeidsbólkurin mælir tí til, at neyv arbeidsætlan verður sett fyri tíðarskeiðið september 2016 til juni 2017, ið tekur støði í teimum fortreytum og virðum, ið eru ásett í hesi frágreiðing. Tað er umráðandi at hóskaði játtan verður sett av til arbeiðið.

Arbeidsbólkur verður settur í august 2016 at gera byggiskrá fyri bygging. Bólkurin má samansetast við fólkum, sum umboða fakliga og starvsligu økini á Setrinum og fólkum, ið hava byggifakliga serfrøði umframt umboðum fyri byggjánaara.

Í arbeiðinum at gera byggiskrá skal stórir dentur leggjast á at innheinta neyvar upplýsingar um virksema á Fróðskaparsetrinum – og um hvørjar fysiskar karmar slíkt virksema krevur, við atliti at framtíðarvøkstri og -krøvum. Tað er tí neyðugt at arbeidsbólkurin leggur dent á at samskipti við áhugapartar, serfrøði og onnur universitetsumhvørvi verður málvíst og væl skipað.

Byggiskráin skal verða liðug í juni 2017

Í lötuni samskiptir Mentamálaráðið við Tórshavnar Kommunu um at útvega Setrinum hølir í Sjóvinnuhúsinum, men enn er hetta komið ov stutt til at siga nakað ítøkiligt um. Kampusbólkurin sendi MMR skriv um, at Sjóvinnuhúsið er áhugavert, men tók fyrivarni fyri stødd, innrætting og

myndugleikakrøvum. Setrið hevur boðað Mentamálaráðnum frá, at Sjóvinnuhúsið er ov lítið til at hýsa øllum virkseminum hjá Setrinum. Ynskiligt er at royndir bygningin av við at flyta onkra deild á Setrinum í Sjóvinnuhúsið.

Stýrið fer í næstum at senda Mentamálaráðnum skriv viðvíkjandi framtíðar ætlanum fyri hólsviðurskifti Fróðskaparsetursins.

c. Bráðfeingis hølístørvurin – status

Setrið vantar undirvísingarhøli, felagsøkir og skrivstovur. Setrið hevur sent Mentamálaráðnum eina áheitan um at fáa innivist í Sjóvinnuhúsinum til tess at loysa bráðfeingis tørvin. Við hesum verður møguligt at avprøva um húsini/hølini eru egna seg til universitetsvirksemi.

d. Upptøka 2016

Tølini í niðanfyristandandi yvirliti vísa, at talið av umsóknum og upptiknum er vaksið sera nógv millum 2011 og 2016. Yvirlitið vísir eisini, at Setrið bjóðar munandi fleiri útbúgvingar í dag enn fyri fimm árum síðani, hetta er høvuðsorsøkin til stóra vøksturin.

	2011		2012		2013		2014		2015		2016	
	Upptikin	Umsóknir	Upptikin	Umsóknir	upptikin	Umsóknir	Upptikin	Umsóknir	Upptikin	umsóknir	Upptikin	Umsóknir
Føroyskt BA	26	28	32	23	13	10	19	17	22	23	24	22
KT-verkfrøði			34	39			23	36			46	50
Lívfrøði			15	12			15	18			25	38
Lærara	35	81	35	87	38	83	35	68	36	86	35	91
Námsfrøði	35	69	35	58	38	50	35	62	35	67	35	58
Samfelagsvísindi	32	38	25	31								
Sjúkrarøktarfrøði	22	49	22	64	22	71	22	85	22	81	30	90
Søga	7	8	15	23	18	15	15	13	24	19	23	19
Orkuverkfrøði				8	16	21			20	25		
Politikkur og umsiting					20	16	16	17	13	9	22	11
Sosialvísindi og samfelagsp.					32	30	23	21	34	27	25	19
Búskaparfrøði											25	49
Hjánám í Støddfrøði											18	18
Hjánám á FMD/SSD			5	5							13	8
Master												

Løgfrøði					28	29	17	22	24	23	18	18
Føroyskt					4	5	5	8	1	2	5	7
Vegleiðing					45	48						
Meistaralæra									17	17	19	19
Fólkaheilsa											35	35
West Nordic Studies											11	12
Tilsamans	157	273	218	350	274	378	225	367	248	379	409	564

Setrið eigur meira miðvíst at vísa á, at virkseimið á Setrinum er munandi meira vaksið, enn játtanin sama tíðarskeið hevur verið.

e. Ymiskt

Mál og avriksstýring – tikið av skrá.

Faroese Online

Nú er gjørligt hjá útlendingum at læra seg føroyskt á netinum. Faroese Online byggir á íslensku skipanina Icelandic Online.

Í 2014 varð avtalað gjørd um samstarvsverkætlan millum Háskóla Íslands og Fróðskaparsetur Føroya, ið snýr seg um at brúka íslenska tilfarið í einari føroyskar útgávu av skipanini. Arbeiðið at laga Icelandic Online til føroyskt byrjaði so smátt á heysti 2014, venjingarnar vóru umsettar á várið 2015 og arbeiðið við ljóð- og myndaupptøkum byrjaði á sumri 2015.

Talan er um lærutilfar, ið er ætlað útlendingum, ið einki føroyskt duga frammanundan. Tað, ið lært verður, eru orð og orðingar úr gerandisdegnum.

Frændafundur nr. 9., 26 – 28 august 2016

9. ráðstevnan í frændafundarsamstarvinum varð í Reykjavík í døgnum 26.-28. august. Mánadagin 29. august hittust nevndarlimirnir í Føroyanevnd Háskóla Íslands og Íslandsnevnd Fróðskaparsetur Føroya á samstarvsfundi at eftirmeta ráðstevnuna og at leggja ætlanir fyri framtíðar samstarv.

Samstarvsavtala við Háskóla Íslands endurnýggjað

Eftir Frændafundin í Reykjavík, var skipað fyrri fundi millum rektaran á Háskóla Íslands, Jón Atla Benadiktssyni og Sigurð í Jákupsstovu, rektara á Setrinum, umframt Síj luttóku Hans Andrias Sølvará og Turið Sigurðardóttir á fundinum. Eitt sonevnt “amendment” (ískoyti) nr. 2. til høvuðssamstarvsavtalauna frá 2009 varð undrritað. Endamálið við avtaluni er at menna betri karmar fyrri samstarvi innan gransking og útbúgving

Felags lestrarár

Lestrarbyrjanin á Setrinum hevur verið rættiliga ymisk á deildunum, men nú verður miðað eftir, at allar útbúgvingar byrja í viku 34. Hetta fer m.a. at gera innleiðsluna hjá nýggjum lesandi munandi lættari at fyriskipa.

8. Fyrisitingarstjórarstarvið - umrøða

Skjøl

- Frágreiðing frá fíggjarleiðara
- Umbøn um eykajáttan
- Samstarvsavtala við HÍ
- Samstarvsavtala við Mitt universitet
- Upptøkutøl
- Frágreiðing frá kampusbólki